സാഹിത്യവാരഫലം

1997/11/14 (സമകാലികമലയാളം)

എം. കൃഷ്ണൻ നായർ

Copyright © 2014-2020, J. Vijayamma. The electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution Non-Commercial Share Alike license for free download and usage. Sayahna Foundation, JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014. URL: http://www.sayahna.org

സാഹിത്യവാരഫലം

1997/11/14-ൽ സമകാലികമലയാളം വാരികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്.

ബൈറൺ

“ഒരു ശതാബ്ദത്തിനുമുൻപ്, ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഒക്സ്ഫഡ് സർവകലാശാല നടത്തിയ മതപരങ്ങളായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പരീക്ഷയെഴുതാനിരുന്ന ബാലനായ ഒരു വിദ്യാർത്ഥി. യേശുക്രിസ്തു പച്ചവെള്ളം മുന്തിരിച്ചാറാക്കിയ മഹാത്ഭുതത്തിന്റെ മതപരവും ആധ്യാത്മികവുമായ അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചെഴുതാനായിരുന്നു ഒരു ചോദ്യം. തങ്ങളുടെ അറിവ് പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് മറ്റുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾ ദീർഘങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങൾ എഴുതിക്കൂട്ടിയപ്പോൾ ആ ബാലൻ മാത്രം രണ്ടുമണിക്കൂർ നേരം ഒന്നും ചെയ്യാതെ ഇരുന്നു. പരീക്ഷയുടെ സമയം തീരാറായി. ആ വിദ്യാർത്ഥി ഒരു വാക്കുപോലും എഴുതിയില്ല. അധ്യാപകൻ അവന്റെ അടുത്തെത്തി പറഞ്ഞു എന്തെങ്കിലും എഴുതിക്കൊടുക്കണമെന്ന്. അന്നു കുട്ടിയും പിൽക്കാലത്ത് മഹാകവിയുമായ ബൈറൺ പേനയെടുത്ത് എഴുതി:‘The water met its Master,and blushed’ (ജലം അതിന്റെ ആചാര്യനെ കാണുകയും അരുണവർണ്ണമണിയുകയും ചെയ്തു.)

ഒരു കഥകൂടി. മഹാത്മാഗാന്ധി പറഞ്ഞു: ‘എനിക്കു മൂന്ന് ശത്രുക്കളേയുള്ളൂ. വളരെ എളുപ്പത്തിൽ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിലാവാൻ സ്വാധീനത ചെലുത്താവുന്ന എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ശത്രു ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യമാണ്. എന്റെ രണ്ടാമത്തെ ശത്രു പ്രയാസമാർന്ന ഭാരതീയ ജനതയാണ്. എന്നാൽ എന്റെ ഏറ്റവും ഉഗ്രനായ ശത്രു മോഹൻദാസ് കെ. ഗാന്ധി എന്ന ആളാണ്. അയാളിൽ സ്വാധീനത ചെലുത്താൻ എനിക്ക് ആവുകയേയില്ല.”

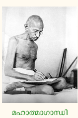
മഹാത്മാഗാന്ധി

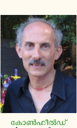
കോൺഫീൽഡ്

ഒന്നുകൂടെയാവട്ടെ: “മൃഗങ്ങൾ ഒരുമിച്ചുകൂടി. മനുഷ്യർ അവരിൽനിന്ന് എല്ലാം എടുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നുവെന്നു പരാതിപ്പെട്ടു. പശു പറഞ്ഞു: ‘അവർ എന്റെ പാലു കൊണ്ടുപോകുന്നു’, കോഴി പറഞ്ഞു: ‘അവർ എന്റെ മുട്ട കൊണ്ടുപോകുന്നു’. പന്നിയുടെ പരാതി: ‘അവർ എന്റെ മാംസം എടുത്തു കൊണ്ടു പോകുന്നു.’ ഒടുവിൽ ഒച്ച് (snail) പറയുകയായി: കഴിയുമായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവർ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുമായിരുന്ന ഒരെണ്ണം എന്നിലുണ്ട്. മറ്റേതിനെക്കാളും അവർക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഒന്ന്. എനിക്ക് കാലം എന്നൊന്നുണ്ട്”.

ഇത്തരം ചിന്തോദ്ദീപകങ്ങളായ കഥകൾ ഏറെയുണ്ട്. ‘Soul Food’എന്ന പുസ്തകത്തിൽ (Soul Food-Stories to nourish the spirit and heart, Edited by Jack Kornfeild and Christina Feldman—An imprint of Harper Collins Publishers, $ 11.50, pp. 366, First Edition, 1996).

> ദൈവം തമ്പുരാൻ താമസിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തും ലോഡ്ഷെഡ്ഡിങ്ങ് ഉണ്ടോ?
> അവിടെ എപ്പോഴും ലോഡ് ഷെഡ്ഡിങ്ങാണ്. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് അവിടത്തെ ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് വിദ്യുച്ഛക്തി നൽകും. അതാണ് മിന്നലായി നമ്മൾ കാണുന്നത്.

ചങ്ങമ്പുഴ

നമ്മുടെ ഭാവനാത്മക മണ്ഡലത്തിൽ ഒരഗ്നികണം ഉളവാക്കുന്നതിലാണ് ഓരോ കഥയുടെയും അമൂല്യമായ ശക്തിവിശേഷമിരിക്കുന്നതെന്ന് ഗ്രന്ഥത്തിലെ ആമുഖപ്രബന്ധത്തിൽ കാണുന്നു. നമ്മുടെ വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ ലോകത്തെ അതിശയിച്ച് സാർവലൗകികമാനുഷികാനുഭവത്തിലേക്ക് നമ്മളെ കൊണ്ടു ചെല്ലാൻ മഹത്വമാർന്ന കഥകൾക്ക് കഴിയുമെന്നും അതിൽ പറയുന്നു: സമാധാനത്തെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും അന്വേഷിച്ചുപോയി സ്നേഹത്തോടും ധൈര്യത്തോടും കൂടി ജീവിക്കാൻ കഥകൾ സഹായിക്കുന്നു എന്നും. ഇതിലെ കഥകൾ വായിച്ചു. ഇപ്പറഞ്ഞത് സത്യമാണെന്നു ഗ്രഹിക്കാം. പക്ഷേ ഒറ്റയിരിപ്പിൽ ഈ ഗ്രന്ഥം വായിച്ചു തീർക്കരുത്. ഒരു കഥ വായിക്കുക. മനനം നടത്തുക. ജ്ഞാനവിജ്ഞാനങ്ങളിൽ അനായാസമായി വായനക്കാർ ചെന്നുചേരും (സാർവലൗകികശക്തിയെ ധ്യാനിക്കുമ്പോൾ കിട്ടുന്നത് ജ്ഞാനം. വിജ്ഞാനം എന്നത് അറിവ്). പക്ഷേ, ഇപ്പുസ്തകത്തിലെ കഥകൾ കലാമൂല്യത്താൽ അനുഗൃഹീതങ്ങളാണെന്ന തെറ്റിദ്ധാരണ വേണ്ട. ലാറ്റിനമേരിക്കൻ സാഹിത്യകാരൻ ബോർഹേസിന്റെ ഒരു കഥ. വേറെ ചിലരുടെ ചില കഥകൾ ഇവയൊഴിച്ചാൽ ശേഷമുള്ള രചനകളാകെ ആധ്യാത്മിക സമ്പന്നത മാത്രം നൽകുന്നവയാണ്. സാഹിത്യഗുണമുള്ള കഥകൾ അനുവാചകരെ ആധ്യാത്മികാധികൃതയിൽ കൊണ്ടു ചെല്ലുന്നവയല്ല. സത്യം, അസത്യം ഈ പരിഗണന കൂടാതെ ഒരുൾക്കാഴ്ച മാത്രം നൽകാനേ കലാപരങ്ങളായ കഥകൾ യത്നിക്കാറുള്ളൂ. ദേവാലയത്തിൽ ഒരു നിലവിളക്കിൽ മാത്രം എരിയുന്ന ഒറ്റ ദീപത്തെയൊന്നു സങ്കല്പിക്കൂ. അത് ചുറ്റുമുള്ള അല്പാന്ധകാരത്തെ പലായനം ചെയ്യിച്ച് തെല്ലു ദൂരത്തേക്ക് പ്രകാശം പരത്തുന്നു. അതു കാണുമ്പോൾ നമുക്കും മനസ്സിൽ പ്രകാശമണ്ഡലം. അതിൽ കവിഞ്ഞു ആ ദീപത്തിന് ഒരു ലക്ഷ്യവുമില്ല. അജ്ഞാനത്തിന്റെ അന്ധകാരത്തിൽ ആധ്യാത്മികതയുടെ പ്രകാശം വീഴ്ത്തി നമുക്കു ഹൃദയസമ്പന്നത നൽകാൻ Soul Food എന്ന കഥാസമാഹാര ഗ്രന്ഥത്തിന് കഴിയുന്നു എന്നതുതന്നെയാണ് അതിന്റെ ഉത്കൃഷ്ടത.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

ചോദ്യം: സാഹിത്യവാരഫലമെഴുതി മാനസികരോഗിയാകാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ നിങ്ങൾ?

ഉത്തരം: താങ്കൾ പറയുന്നതിൽ സത്യമുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചാൽ മനസ്സിന് രോഗമുണ്ടാകും. ശരീരത്തിനും. എപ്പോഴും ടെലിവിഷന്റെ മുൻപിലിരുന്നാൽ നേത്രരോഗം തീർച്ചയായും വരും. ടെലിഫോൺ റിസീവർ കാതിൽ നിന്നെടുക്കാത്ത സ്ത്രീകൾക്ക് കാതുരോഗം വരും. ടൈപ്പിസ്റ്റുകൾക്ക് ഹൃദ്രോഗം. ഒരുപകരണം കാതിൽ എപ്പോഴും ചേർത്ത് മെയ്ൻ റോഡിൽക്കൂടെ നടക്കുന്ന പൊലീസുകാരന് കാതുരോഗം. എല്ലാസമയവും കണ്ണിൽ വിപുലീകരണകവചം വച്ച് വാച്ച് നന്നാക്കുന്നയാളിന് കണ്ണിന് സുഖക്കേട്. മാത്രമല്ല കുനിഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് Spondylitis, Spondyloisthesis ഈ രോഗങ്ങൾ വരും. (ആദ്യത്തേത് നട്ടെല്ലിന്റെ സന്ധികൾക്ക് വരുന്ന വീക്കം രണ്ടാമത്തേത് താഴത്തെ കശേരുവിൽ നിന്നു മുകളിലത്തെ കശേരു മുന്നോട്ടായി നിൽക്കുന്നത്). അതുകൊണ്ട് സാഹിത്യവാരഫലക്കാരനും ടെലിവിഷൻ കാണുന്നവർക്കും ടെലിഫോൺ താഴെ വയ്ക്കാത്ത സ്ത്രീകൾക്കും പൊലീസുകാരനും വാച്ച് നന്നാക്കുന്നവനും ടൈപ്പിസ്റ്റുകൾക്കും risk allowance സർക്കാർ നൽകണം.

ചോദ്യം: അസഹനീയമായ കാലമേതാണ്?

ഉത്തരം: വരാത്ത ചെക്ക്. വരാത്ത മണിയോഡർ. വരാത്ത കാമുകി. വരാത്ത ഉറക്കം ഇവയെ കാത്തിരിക്കുന്ന കാലം അസഹനീയമായ കാലം.

ചോദ്യം: പ്രകൃതി ഉപദ്രവിക്കുമോ. ഉപകാരം ചെയ്യുമോ?

ഉത്തരം: വിടർന്ന നിശാഗന്ധിപ്പൂവ് നോക്കൂ. മഞ്ഞുകാലത്ത് അത് നീഹാരബിന്ദുക്കൾ അണിഞ്ഞു നിൽക്കും. നിലാവു പരന്നൊഴുകുമ്പോൾ അത് ഉജ്ജ്വല ശോഭയോടെ വർത്തിക്കും. വർഷകാലത്ത് ജലകണങ്ങൾ ചാർത്തി നിന്ന് അത് നമുക്ക് ആഹ്ലാദമരുളും. ഉഷ്ണകാലനിശീഥിനിയിൽ ശോഭ വർദ്ധിപ്പിച്ചു നിൽക്കുമത്. പ്രകൃതി അനുഗ്രഹിക്കുകയേയുള്ളൂ.

ചോദ്യം: വൈരൂപ്യമുള്ളവൾ രാത്രിയിൽ സുന്ദരിയാകുന്നത് എങ്ങനെ?

ഉത്തരം: കാറ്റർപിലർ—ശലഭപോതം—പൊടുന്നനെ ഹൃദയഹാരിയായ ചിത്രശലഭമാകുന്നതെങ്ങനെ?

ചോദ്യം: മഹാകവിത്രയത്തിൽ കാണാത്ത ആശയവൈരുദ്ധ്യം ചങ്ങമ്പുഴക്കവിതയിൽ കാണുന്നു. വെള്ളത്താമര പോലെ വിശുദ്ധി വഴിയും സ്ത്രീചിത്തത്തെ വാഴ്ത്തുന്ന നിങ്ങളുടെ കവി അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ അങ്കുശമില്ലാത്ത ചാപല്യമേ എന്ന് അവളെ വിളിക്കുന്നു. ഈ വൈരുദ്ധ്യം ശരിയോ?

ഉത്തരം: ഒരു നിമിഷത്തിന്റെ പ്രഭാവത്തിന് വിധേയനായി കാവ്യം രചിക്കുമ്പോൾ ഒരു മാനസികാവസ്ഥ. വേറൊരു നിമിഷത്തിന്റെ പ്രഭാവത്തിന് അടിമപ്പെടുമ്പോൾ മറ്റൊരു മാനസികാവസ്ഥ. A poet of impressions എന്ന് നിങ്ങളുടെയും കവിയായ ചങ്ങമ്പുഴയെ വിളിക്കാം.

ചോദ്യം: നിങ്ങളാര്?

ഉത്തരം: പ്രാപഞ്ചിക സമുദ്രത്തിന്റെ ലയതരംഗത്തിൽ ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്ക് കാണപ്പെടുന്ന നീർക്കുമിള.

ചോദ്യം: ദൈവം തമ്പുരാൻ താമസിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തും ലോഡ്ഷെഡ്ഡിങ്ങ് ഉണ്ടോ?

ഉത്തരം: അവിടെ എപ്പോഴും ലോഡ് ഷെഡിങ്ങാണ്. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് അവിടത്തെ ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് വിദ്യുച്ഛക്തി നൽകും. അതാണ് മിന്നലായി നമ്മൾ കാണുന്നത്.

ഉപന്യാസം

മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണൻ

സൗന്ദര്യം കൊണ്ട് തിരുവനന്തപുരം പട്ടണത്തിൽ ‘സെൻസേഷൻ’ ജനിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു യുവതി ഒരു കാലത്ത്. വിദൂര ചക്രവാളത്തിൽ മാത്രം കണ്ണുകളുടക്കി അവൾ രാജരഥ്യയിലൂടെ അലസഗമനം ചെയ്യുമ്പോൾ അവളെ കാണാനായി ഇരുവശങ്ങളിലും ആളുകൾ നിരന്നു നിൽക്കും. ലാലാജലമൊഴുക്കിക്കൊണ്ട് അവിവാഹിതരായ യുവാക്കന്മാർ വീട്ടിലേക്ക് പോയിരിക്കും. വിവാഹിതരായ പുരുഷന്മാർ ഗൃഹങ്ങളിലെത്തി ചിന്താധീനരായി ഇരുന്നിരിക്കും. സംസ്കാരമുള്ള അവർ സഹധർമ്മിണികളെ ഉപദ്രവിച്ചിരിക്കില്ല. എന്റെ സംസ്കാരശൂന്യനായ ഒരു ബന്ധു വീട്ടിൽക്കയറിയ പാടേ ‘എനിക്ക് ഇവളെയാണല്ലോ കിട്ടിയത്’ എന്നു വിചാരിച്ച് നേരത്തെ കണ്ട സൗന്ദര്യാതിശയത്തെ മനസ്സിന്റെ ദർപ്പണത്തിൽ ദർശിച്ച് പാവപ്പെട്ട ഭാര്യയെ മർദ്ദിച്ചിരുന്നു. ആ സൗന്ദര്യധാമത്തെ പങ്കജമെന്നു വിളിക്കട്ടെ. കാലമേറെക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം കാലത്ത് സ്ത്രീയെന്നു വിളിക്കാവുന്ന ഒരു പേക്കോലം എന്റെ വീട്ടിൽ കയറി വന്നു. ‘സാർ എന്നെ അറിയില്ല. പക്ഷേ എനിക്ക് സാറിനെ അറിയാം. ഞാൻ പങ്കജം... ഓഫീസിൽ ജോലിയാണ്. എന്റെ ഒരു ബന്ധു ആഫ്രിക്കയിലുണ്ട്. അദ്ദേഹമെഴുതിയ ചില കഥകൾ... വാരികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ ശുപാർശ ചെയ്യണം, പത്രാധിപരോട്. ശരീര പ്രകൃതം മാറിയ ഒരാളോടും ഞാൻ ‘എന്തേ ഈ മാറ്റം?’ എന്നു ചോദിക്കില്ല. ചോദിക്കാതെ തന്നെ അവർ പറഞ്ഞു: ഞാൻ പ്രകൃതി ചികിത്സ നടത്തുകയാണ്. അതു കൊണ്ടാണ് എനിക്ക് ഇപ്പോഴത്തെ ഈ മാറ്റം.

ഒരുകാലത്ത് ആകൃതി സൗഭഗത്തിന്റെ മൂർത്തിമദ്ഭാവമായിരുന്ന ആ ‘രാഷ്ട്രീയക്കാരൻ’ പിൽക്കാലത്ത് വാനരന്റെ രൂപമാർന്ന് കഥ പറയുന്ന ആളിനെ കാണാൻ വന്നപ്പോൾ അയാൾ (കഥ പറയുന്ന ആൾ) അമ്പരന്നു പോയതിനെക്കുറിച്ച് ശ്രീ. മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണൻ ഹൃദ്യമായ ഒരു കഥയെഴുതിയതിനെക്കുറിച്ച് ഞാനിപ്പോൾ ഓർമ്മിക്കുന്നു. എന്റെ പരിചയക്കാരായ രണ്ടു പ്രഭാസകന്മാർ പണ്ടു സുന്ദരന്മാരായിരുന്നു. ഇന്ന് അവർക്ക് ഓറാങ്-ഊട്ടാന്റെ ഛായയാണ്. അവരും പച്ചിലകൾ തിന്നു പ്രകൃതി ചികിത്സ നടത്തുന്നു. നടത്തട്ടെ. തങ്ങൾ രോഗവിമുക്തരായിയെന്ന് അവർ പ്രഖ്യാപിക്കുമായിരിക്കും. അതു സത്യവുമായിരിക്കും. ഞാൻ പ്രകൃതി ചികിത്സയുടെ നിന്ദകനല്ല. എങ്കിലും സുന്ദരിയും സുന്ദരന്മാരും ‘വൈരൂപ്യത്തിന് ആസ്പദ’മെന്ന മട്ടിൽ മാറിപ്പോയപ്പോൾ എനിക്ക് ദുഃഖം. അത്രേയുള്ളൂ.

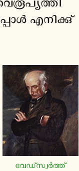
വേഡ്സ്വർത്ത്

പ്രകൃതി ചികിത്സ കൂടാതെ തന്നെ കവിതയ്ക്ക് മാറ്റം വരും. സൗന്ദര്യം അപ്പോൾ വൈരൂപ്യമാകും. അതിസുന്ദരങ്ങളായ കാവ്യങ്ങൾ രചിച്ച വള്ളത്തോൾ പൊടുന്നനെ വൈരൂപ്യത്തിന്റെ സ്രഷ്ടാവായി. ‘കർമ്മഭൂമിയുടെ പിഞ്ചുകാൽ’ എഴുതിയ കവി ‘സ്റ്റാലിൻ ഹാ’ എന്ന പാട്ടുക്കവിതയും എഴുതി. ആദ്യകാലയളവിൽ ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ ഭാവഗീതങ്ങളും ആഖ്യാനപരങ്ങളായ കാവ്യങ്ങളും രചിച്ച വേഡ്സ്വർത്ത് ജീവിതത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ സൃഷ്ടിച്ച വൈരൂപ്യം ഓർമ്മിക്കുക പോലും വയ്യ. രണ്ടു കവികളുടെയും പദസൗന്ദര്യം പോയി. ലയം പോയി. ആശയരമണീയകം പോയി.

പി. കേശവദേവ്

നമ്മുടെ കഥാകാരന്മാർക്കും ഇതു തന്നെ സംഭവിച്ചു. ബുദ്ധിമാനായ വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ അത് മനസ്സിലാക്കി നിശ്ശബ്ദനായി വർത്തിച്ചു. പത്രക്കാരൻ കഥ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ ഒട്ടാക്കെ ദീർഘങ്ങളായ കത്തുകളെ കഥയെന്ന പേരിൽ അയച്ചുകൊടുത്തു. അതായിരുന്നില്ല പി. കേശവദേവിന്റെ സ്ഥിതി. ഭേദപ്പെട്ട കൊച്ചു നോവലുകളും വായിക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന ചെറുകഥകളും ഒരു കാലത്ത് എഴുതിയ അദ്ദേഹം സാഹിത്യത്തിന്റെ പേരിൽ വൈകൃതങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു. തങ്ങളുടെ ഉറവ വറ്റിയെന്ന് സാഹിത്യകാരന്മാർ അറിയണം. അറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അവർ ബീഭത്സത സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

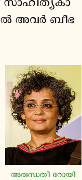
അരുന്ധതി റോയി

മുകളിൽപ്പറഞ്ഞതൊക്കെ മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ ‘അരുണയുടെ അനിയത്തി’ എന്ന ചെറുകഥയെഴുതിയ ശ്രീമതി ഷൈല സി. ജോർജിന് ചേരുകയില്ല. കാരണം അവർ ബീഭത്സത തന്നെ ആദ്യമേ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതാണ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ നോസ്റ്റാൽജിയ എന്നും മലയാളത്തിൽ ഭൂതകാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീവ്രസ്മരണയെന്നും പറയുന്ന മാനസിക നിലയെ ചിത്രീകരിക്കാനാണ് കഥാകാരിയുടെ യത്നം. അനിയത്തി ഭൂതകാലത്തേക്ക് തിരിച്ചു പോകുന്നു. ചേച്ചിക്ക് അതിന് കഴിയുന്നില്ല. സഹോദരിമാർക്കു സാമാന്യമായുള്ള ഭൂതകാലത്തെ അനിയത്തി വീണ്ടെടുക്കുന്നതായും ചേച്ചി ദുഃഖിക്കുന്നതുമായുള്ള അനുഭൂതി ഉണ്ടാകേണ്ടതല്ലേ വായനക്കാരന്? കഥാരചനയിലുള്ള അവിദഗ്ദ്ധത കൊണ്ട് കഥാകാരിക്ക് അതിന് കഴിയുന്നില്ല. അന്യോന്യം ബന്ധമില്ലാത്ത, വൈകാരികതയില്ലാത്ത കുറേ വാക്യങ്ങൾ ഉപന്യാസത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ ശ്രീമതി എഴുതി വച്ചിരിക്കുന്നതു കൊണ്ടാണ് ഇതിന് ബീഭത്സത എന്ന പേരു ഞാൻ ഇട്ടത്.

> “കഥാംഗനയെ ശ്വാസംമുട്ടിച്ച് കൊല്ലാൻ ശ്രമിക്കരുത് കഥാകാരന്മാർ. സഹശയനം നടത്തിയെങ്കിലും സാരമില്ല”

എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള

എന്റെ മുത്തച്ഛൻ അയ്യനം കട്ടൻ പിള്ള (അയ്യനം അരുന്ധതി റോയിയുടെ നോവലിലെ അയ്യനം തന്നെ) പേരുകേട്ട ഗുസ്തിക്കാരനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടി (എന്റെ അമ്മൂമ്മ) രണ്ടാമത് ഗർഭിണിയായിരുന്ന കാലത്ത് ഭർത്താവിനോടൊരുമിച്ച് ശയിച്ച ഒരുദിവസം. അയ്യനം കട്ടൻപിള്ള പഞ്ചാബുകാരനായ പരീതുഖാൻ എന്ന പ്രസിദ്ധനായ ഗുസ്തിക്കാരന് കൈ കൊടുത്തിരുന്ന കാലം. (പിന്നീട് നടക്കുന്ന ഗുസ്തിക്കു വേണ്ടിയുള്ള പൂർവ്വകാലചടങ്ങാണ് കൈകൊടുക്കൽ) പരീതുഖാനെ കട്ടൻപിള്ളയ്ക്ക് പേടിയായിരുന്നു. ഗോദയിൽ വന്നാൽ അയാൾ കാലുമടക്കി പ്രതിയോഗിയുടെ ഉടയിൽ ഒരടി അടിക്കും. അതോടെ പ്രതിയോഗി മുട്ടുകുത്തും. അങ്ങനെ വിചാരിച്ചു വിചാരിച്ചു കട്ടൻപിള്ള ഉറങ്ങിപ്പോയതു കൊണ്ടാവാം കൂടെക്കിടന്ന ഭാര്യയെ പരീതുഖാനായി സങ്കല്പിച്ച് അദ്ദേഹം ഗുസ്തിക്കാരനെ പിടിക്കുന്നതുപോലെ കടന്നുപിടിച്ചു. ഗുസ്തിമുറകൾ കാണിച്ചു. ഭാര്യ നിലവിളിച്ചു. അവരുടെ നിലവിളി കേട്ട ബന്ധുക്കൾക്ക് മുറിയിൽ ചെല്ലാൻ സാധിച്ചില്ല. സാക്ഷയിട്ടിരുന്നു ദമ്പതികളുടെ ശയനമുറിയുടെ വാതിലിൽ. കട്ടൻപിള്ളയ്ക്ക് ബോധം വന്നപ്പോൾ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടി ഗർഭമുടഞ്ഞു താഴെക്കിടക്കുന്നത് അദ്ദേഹം കണ്ടു. അടുത്ത ദിവസം അവർ മരിച്ചു പോകുകയും ചെയ്തു.

സ്ട്രിൻഡ്ബർഗ്ഗ്

സ്വീഡനിലെ നാടകകർത്താവായിരുന്ന സ്ട്രിൻഡ്ബർഗ്ഗ് രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യയായ ഫ്രൈഡയുമായി ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു. പെട്ടെന്നു നാടകകർത്താവ് ഭാര്യയെ ശ്വാസം മുട്ടിച്ചു കൊല്ലാനായി അവളുടെ കഴുത്തിൽ പിടിയമർത്തി. പിടഞ്ഞ് ഒരു വിധത്തിൽ രക്ഷ നേടിയ ഫ്രൈഡ എന്തിന് തന്നെ കൊല്ലാൻ പോയിയെന്ന് സ്ട്രിൻഡ്ബർഗ്ഗിനോടു ചോദിച്ചു. അദ്ദേഹം ഉത്തരം പറഞ്ഞു തനിക്ക് ആദ്യത്തെ ഭാര്യയോട് വെറുപ്പ് ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അവളെ ഞെരിച്ചുകൊല്ലാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നുവെന്നുമാണ്. കൂടെക്കിടന്നത് ആദ്യഭാര്യയാണെന്നു വിചാരിച്ചാണ് ഞാൻ അവളുടെ കഴുത്ത് ഞെരിച്ചതെന്നും സ്ട്രിൻഡ്ബർഗ്ഗ് പറഞ്ഞു. അയ്യനം കട്ടൻപിള്ളയെപ്പോലെ സ്ട്രിൻഡ്ബർഗ്ഗിനെപ്പോലെ കഥാംഗനയെ ശ്വാസം മുട്ടിച്ചു കൊല്ലാൻ ശ്രമിക്കരുത് കഥാകാരന്മാർ. സഹശയനം നടത്തിയെങ്കിലും സാരമില്ല.

മറ്റേർലിങ്ക്

മിൻ ലു ബർമ്മയിലെ കവിയാണ്. 1990-ൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഏഴു വർഷത്തെ തടവു വിധിച്ചു സർക്കാർ. 1992-ൽ അദ്ദേഹത്തെ അവർ മോചിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ മിൻ ലുവിന്റെ കൂട്ടുകാർ ഇപ്പോഴും ജയിലിലാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു കവിത:

“ഞാൻ ഒരിക്കലും കേട്ടിട്ടില്ല
ചെറിയ വയറിളക്കം ഭേദമാക്കാനായി
വയറു മുഴുവൻ കീറിപ്പിളർന്നതായി.
ഞാൻ ഒരിക്കലും കേട്ടിട്ടില്ല
ചിതൽ ഒരു പുസ്തകം നശിപ്പിച്ചതുകൊണ്ട്
ഒരു ഗ്രന്ഥസഞ്ചയം മുഴുവൻ കത്തിച്ചു കളഞ്ഞതായി.
ഞാൻ ഒരിക്കലും കേട്ടിട്ടില്ല
മധുര പലഹാരങ്ങൾക്കു വേണ്ടി കരഞ്ഞ കുട്ടിയെ
ശാസിക്കാനായി
അവനെ കത്തി മലർത്തിയതായി.
ഞാനൊരിക്കലും കേട്ടിട്ടില്ല
രാജരഥ്യയെസ്സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങളെ
ചെറിയതോതിൽ ലംഘിച്ചവർക്ക്
മരണശിക്ഷ വിധിച്ചതായി.
പക്ഷേ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്
ഒരേയൊരു ദിവസം
ധർമ്മരോഷം പ്രകടിപ്പിച്ച ഒരു ചെറിയ കുറ്റത്തിനായി
ജീവിതകാലമത്രയും നാടകത്തിൽ
എന്ന നിന്ദ്യമായ ശിക്ഷ നൽകപ്പെട്ടതായി.”

(Index 5/97—Banned Poetry)

സ്ഥിരതയാർന്ന ദൂരം

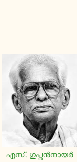
എസ്. ഗുപ്തൻനായർ

ഞാൻ പണ്ട് ‘മലയാളനാട്’ വാരികയിലെഴുതിയതാണ് ഇപ്പോൾ ആവർത്തിച്ച് എഴുതാൻ പോകുന്നത്; അതു വായിച്ചവരുടെ സദയാനുമതിയോടെ. തിരുവല്ലയിൽ നിന്ന് ബസ്സിൽ കയറി തിരുവനന്തപുരത്ത് അർദ്ധരാത്രിയോടെയാണ് ഞാൻ വന്നെത്തിയത്. ബസ്സ് വഴിക്കുവച്ചു കേടായിപ്പോയി. വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന എന്റെ കൈയിൽ ഹോസ്റ്റലിൽ കൊടുക്കാനും മറ്റും വീട്ടുകാർ തന്ന വലിയ ഒരു സംഖ്യ. തിരുവനന്തപുരത്തെ ചെട്ടികുളങ്ങര അമ്പലത്തിനടുത്ത് ഞാൻ എത്തിയപ്പോൾ രണ്ടുപേർ എന്നെ അനുഗമിക്കുന്നതായി കണ്ടു. ഞാൻ വേഗം നടന്നാൽ അവരും വേഗം നടക്കും. പതുക്കെയാണ് എന്റെ നടത്തമെങ്കിൽ അവരുടെയും നടത്തം പതുക്കെത്തന്നെ. ഞാനും അവരും തമ്മിലുള്ള ദൂരം എപ്പോഴും സ്ഥിരം. എന്നെക്കൊന്നു പണം അപഹരിക്കാനുള്ള യത്നമായിരുന്നു അവരുടേത്. സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലത്തെത്തുമ്പോൾ അവർ ഓടി വന്ന് എന്റെ കഴുത്തു ഞെരിക്കും കൊന്ന് അടുത്തുള്ള റെയിൽപ്പാളത്തിൽ എറിയും. ഞാൻ പേടിച്ചു വിറച്ച് നടക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു സൈഡ് ലെയ്നിൽ നിന്ന് അക്കാലത്തെ ചട്ടമ്പിയും എന്റെ ഒരകന്ന ബന്ധുവുമായ പ്രാവ് തങ്കപ്പൻ മെയ്ൻ റോഡിലേക്കുവന്നു. ‘അല്ല, ഈ രാത്രിയിൽ നീ എവിടെപ്പോകുന്നു’ എന്ന് തങ്കപ്പൻ ചോദിച്ചയുടനെ പിറകെ വന്ന രണ്ടുപേരും ഓടിക്കളഞ്ഞു. അങ്ങനെ ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു.

ഉണ്ണായിവാരിയർ

ശ്രീ. ഇലിപ്പക്കുളം രവീന്ദ്രന്റെ ‘ഭൂമിയിൽ ഒരിടം’ എന്ന കഥ വായിച്ചപ്പോൾ (ദേശാഭിമാനി വാരിക) ഞാൻ ഈ യഥാർത്ഥ സംഭവം ഓർമ്മിച്ചു. വീണ്ടും എഴുതുകയും ചെയ്തു. കഥയുടെ വിഷയം ഭയന്ന നടക്കുന്നു. പിറകെ കുറെ ദൂരത്തായി കഥാകാരൻ നടക്കുന്നു. രണ്ടും മല്പിടുത്തത്തിൽ എത്തുന്നില്ല. പ്രാവ് തങ്കപ്പന്റെ സഹായമില്ലാത്തതിനാൽ രണ്ടും തമ്മിലുള്ള ദൂരത്തിൽ ഒരു സെന്റീമീറ്റർ പോലും വ്യത്യാസമില്ലാതെ അനവരതം നടത്തം നിർവഹിക്കപ്പെടുന്നു. ബസ്സപകടത്തിൽപ്പെട്ടു ചിതറിപ്പോയ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ മൃതദേഹങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്ത അമ്മമാരുടെ ദുഃഖമാണ് കഥയുടെ വിഷയം. പക്ഷേ കഥാകാരന് വാക്കുകൾ കൊണ്ട് ആ അവസ്ഥാവിശേഷത്തെ. അമ്മമാരുടെ ദുഃഖാധിക്യത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കാനാവുന്നില്ല. താൻ വർണ്ണിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ കഥാകാരൻ ആമജ്ജനം ചെയ്യണം. അതിനെ ഭാവനകൊണ്ടു വികസിപ്പിക്കണം. അതിനൊന്നും രവീന്ദ്രന് കഴിയുന്നില്ല. അദ്ദേഹം നാട്യത്തോടെ, ദുർഗ്രഹതയോടെ ചില വാക്യങ്ങൾ എഴുതി വയ്ക്കുന്നു. ഒരു വാക്യമിതാ:

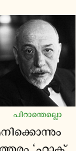
പിറാന്തെല്ലൊ

‘അഗ്നിപർവ്വതം. ഏതു നേരവും പൊട്ടി ഒലിക്കാവുന്ന ഒന്ന് നെഞ്ചിലേറ്റി ആനി മാതൃ പേടിപ്പെടുത്തിയ ഏതോ ദുഃസ്വപ്നത്തിൽ നിന്ന് ബോധതലത്തിലേക്കു പിഴുതെറിയപ്പെട്ടതിന്റെ സന്ദിഗ്ദ്ധാവസ്ഥയിൽ പുകഞ്ഞുനീറി’. വായനക്കാർക്ക് എന്തു മനസ്സിലായി? എനിക്കൊന്നും ഇതിൽ നിന്നും ഗ്രഹിക്കാനായില്ല. ഇത്തരം ‘ഹാക് വർക്കുകൾ’—hackwork—(ക്ഷുദ്രസൃഷ്ടികൾ) കുറച്ചൊന്നുമല്ല മലയാളസാഹിത്യത്തെ അധഃപതിപ്പിച്ചത്. അധഃപതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ഉള്ളൂർ

ഉള്ളൂർ

ഞാൻ മഹാകവി ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യരുടെ പ്രഭാഷണങ്ങൾ ഏറെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരുതരം കനത്ത ശബ്ദത്തിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണം കാതുകൾക്ക് ഇമ്പം നൽകുകയില്ലെങ്കിലും കേൾക്കുന്നവന്റെ പ്രജ്ഞയ്ക്ക് സംതൃപ്തിയരുളും. ഒരിക്കൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ ടൗൺഹാളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണമുണ്ടായിരുന്നു. സ്വാഗതമാശംസിച്ച എന്റെ ഒരു സ്നേഹിതൻ മഹാകവി പഴഞ്ചനാണെന്ന മട്ടിൽ എന്തോ സൂചിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം അതുകേട്ട് ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതേയുള്ളൂ. സ്വാഗത പ്രഭാഷണത്തിന് ശേഷം ഉള്ളൂർ എഴുന്നേറ്റ് പ്രസംഗം തുടങ്ങി. ‘ഞാനത്ര പഴഞ്ചനാണോ?’ സമകാലിക യൂറോപ്യൻ സാഹിത്യത്തിലെ ചില കൃതികളൊക്കെ ഞാനും വായിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ആമുഖമായി പറഞ്ഞിട്ട് അദ്ദേഹം ബെൽജിയൻ നാടകകർത്താവ് മതേർലങ്ങിന്റെ (മറ്റേർലീങ്കിന്റെ) ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ ചില നാടകങ്ങളെ ചിന്തോദ്ദീപകമായി നിരൂപണം ചെയ്തു. അക്കാലത്ത് ചങ്ങമ്പുഴയ്ക്കോ എസ്. ഗുപ്തൻനായർക്കോ എൻ. കൃഷ്ണൻപിള്ളയ്ക്കോ മാത്രം അറിയാമായിരുന്ന മതേർലങ്ങിന്റെ നാടകങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഉള്ളൂർ പ്രസംഗിച്ചപ്പോൾ ആ ബൽജിയൻ നാടകകർത്താവിന്റെ പേരുമാത്രം കേട്ടിട്ടുള്ള ഞാൻ അത്ഭുതത്തിന് അധീനനായി. മതേർലങ്ങിനെക്കൊണ്ടുമാത്രം ഉള്ളൂർ അവസാനിപ്പിച്ചില്ല. പിറാന്തെല്ലൊയുടെ നാടകങ്ങളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം വിമർശനപരമായി പലതും പറഞ്ഞു. ഉള്ളൂർ പഴഞ്ചനല്ല, പുരോഗമികളിൽ പുരോഗമിയായിരുന്നുവെന്ന് ഞാനങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കി. ‘ഗിരിജാ കല്യാണ’ത്തിന്റെ കർത്താവ് ഉണ്ണായിവാരിയരാണോ, ‘ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശ’ത്തിന്റെ രചനാകാലമേത് ഈ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാത്രം ചിന്തിച്ചിരുന്ന ഒരു യാഥാസ്ഥിതിക പണ്ഡിതനാണ് ഉള്ളൂരെന്ന എന്റെ സങ്കല്പം മിഥ്യാസങ്കല്പങ്ങളാണെന്ന് ഞാനങ്ങനെ അറിഞ്ഞു.

□

എം. കൃഷ്ണൻ നായർ

തിരുവനന്തപുരത്ത് വി. കെ. മാധവൻ പിള്ളയുടെയും ശാരദാമ്മയുടെയും മകനായി 1923 മാർച്ച് 3-ന ശ്രീ എം. കൃഷ്ണൻ നായർ ജനിച്ചു. സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ശേഷം തിരുവനന്തപുരം യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളജിൽ നിന്ന് മലയാളത്തിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദം നേടി. പഠനത്തിനു ശേഷം മലയാള സാഹിത്യാധ്യാപകനായി അദ്ദേഹം പല കലാലയങ്ങളിലും സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചു. എറണാകുളം മഹാരാജാസ് കോളജിൽ നിന്നു മലയാള വിഭാഗം തലവനായി വിരമിച്ചു.

സാഹിത്യവാരഫലം

36 വർഷത്തോളം തുടർച്ചയായി അദ്ദേഹം എഴുതിയ (1969 മുതൽ മരണത്തിനു ഒരാഴ്ച്ച മുൻപു വരെ) സാഹിത്യവാരഫലം ഒരുപക്ഷേ ലോകത്തിലെ തന്നെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാലം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സാഹിത്യ പംക്തി ആയിരിക്കും. മലയാളനാട് വാരികയിലാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ പംക്തി എഴുതിത്തുടങ്ങിയത്. മലയാളനാട് നിന്നുപോയതിനു ശേഷം കലാകൗമുദി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിലും അതിനു ശേഷം സമകാലിക മലയാളം വാരികയിലും സാഹിത്യ വാരഫലം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ലോകസാഹിത്യത്തിൽ അഗാധമായ അറിവുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹം തെക്കേ അമേരിക്ക മുതൽ യൂറോപ്പ് വരെയും, ആഫ്രിക്ക മുതൽ ജപ്പാൻ വരെയുമുള്ള എഴുത്തുകാരെ കേരളത്തിലെ വായനക്കാർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തി. പാവ്‌ലോ നെരൂദ, മാർകേസ്, തോമസ് മാൻ, യസുനാരി കവബാത്ത തുടങ്ങിയ വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാരെ മലയാളികളുടെ വായനാമേശയിൽ എത്തിക്കുന്നതിൽ കൃഷ്ണൻ നായരുടെ പങ്കു ചെറുതല്ല.

സൗമ്യസ്വഭാവിയും ശാന്തനും ആതിഥ്യമര്യാദക്കാരനുമായിരുന്ന കൃഷ്ണൻ നായർ സാഹിത്യ വിമർശനത്തിൽ കർശനമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ അവലംബിച്ചു. രചിതാവിന്റെ പേരും പ്രശസ്തിയും അദ്ദേഹത്തിന് പ്രശ്നമായിരുന്നില്ല. കലാപരമായി ഔന്നത്യമുള്ള രചനകൾ മാത്രമാണ് സാഹിത്യമെന്നും മറ്റെല്ലാം വ്യർത്ഥവ്യായാമങ്ങളാണെന്നും അദ്ദേഹം ഉറച്ച് വിശ്വസിച്ചു. സ്വന്തം ലേഖനങ്ങളെപ്പോലും 'സാഹിത്യ പത്രപ്രവർത്തനത്തിന്റെയും ഏഷണിയുടെയും ഒരു അവിയൽ' എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ച അദ്ദേഹം അനുബന്ധമായി, 'അതുകൊണ്ടാണല്ലൊ, ചുമട്ടുതൊഴിലാളികൾവരെയും 35 വർഷമായി സാഹിത്യ വാരഫലം വായിക്കുന്നത്' എന്നും കൂട്ടിച്ചേർത്തു. രസകരമായ രചനാശൈലിയും കറിക്കു കൊള്ളുന്ന നർമവും മലയാളികളുടെ ജീവിത ശൈലിയെക്കുറിച്ചുള്ള നിശിതവും ഹാസ്യാത്മകവുമായ നിരീക്ഷണങ്ങളും സാഹിത്യ വാരഫലത്തെ വായനക്കാർക്കു പ്രിയങ്കരമാക്കി.

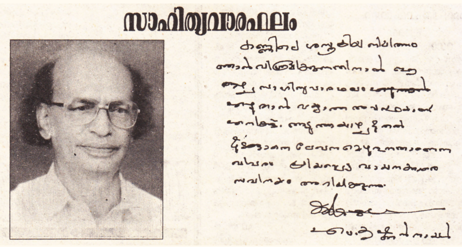

1995 ജൂൺ 25-ന് കലാകൗമുദി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കത്ത്.

അതിഗഹനമായ വായനയുടെ ഉടമയായിരുന്ന കൃഷ്ണൻ നായർ. ഓട്ടോറിക്ഷാ ഡ്രൈവർമാർ മുതൽ കോളേജ് പ്രൊഫസർമാർ വരെയും നവകവികൾ മുതൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ വരെയും സാഹിത്യവാരഫലത്തിന്റെ പുതിയ ലക്കങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തിരുന്നു. മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ മൗലികതയുള്ള എഴുത്തുകാർ ഇല്ലെന്നും ടോൾസ്റ്റോയിയും തോമസ് മാനുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ മലയാള സാഹിത്യകാരന്മാർ ബഹുദൂരം സഞ്ചരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു.

തിരുവനന്തപുരത്തെ സായാഹ്ന നടത്തക്കാർക്ക് പരിചിതനായിരുന്നു കൃഷ്ണൻ നായർ. ഇന്ത്യൻ കോഫി ഹൌസിലെ പതിവുകാരനായിരുന്ന അദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരത്തെ മോഡേൺ ബുക് സെന്ററിൽ സ്ഥിരം സന്ദർശകനും ഉപയുക്താവുമായിരുന്നു. സാഹിത്യരംഗത്തെ സേവനങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹത്തിനു ജി. കെ. ഗോയെങ്ക പുരസ്കാരം ലഭിച്ചു. കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി ലൈബ്രറി അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകൾക്കായി ഒരു പ്രദർശനം നടത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യകാല ഉപന്യാസങ്ങളായ 'സ്വപ്നമണ്ഡലം' (1976), സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സന്നിധാനത്തിൽ (1977), ചിത്രശലഭങ്ങൾ പറക്കുന്നു (1979), സാഹിത്യ വാരഫലത്തിന്റെ ആദ്യ പ്രതികൾ തുടങ്ങിയവ ഈ പ്രദർശനത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്നു.

ഫെബ്രുവരി 23, 2006-ൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ ഒരു സ്വകാര്യ ആശുപത്രിയിൽ കൃഷ്ണൻ നായർ അന്തരിച്ചു. ന്യുമോണിയയും ഹൃദയത്തിലെ രക്തതടസ്സവുമായിരുന്നു മരണ കാരണം.

(ഈ ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പിനും വാരഫലത്തിലെ ചിത്രങ്ങൾക്കും വിക്കിപീഡിയയോട് കടപ്പാട്.)

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിട്ടിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളതു്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണു ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതു്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയതു്. അതുകൊണ്ടു് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിട്ടുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം – കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ – എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: <info@sayahna.org>.
- പ്രതികരണങ്ങൾ <info@sayahna.org> എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമ്മന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്കു് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.

സായാഹ്ന ഫൗണ്ടേഷൻ, ജഗതി, തിരുവനന്തപുരം 695014